

Sygn. Akt III RC 141/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 września 2019 roku

Sąd Rejonowy w Pruszkowie III Wydział Rodzinny i Nieletnich

w składzie :

Przewodniczący : Sędzia Marta Węglewska

Protokolant : Agnieszka Curył

po rozpoznaniu w dniu 5 września 2019 roku w Pruszkowie

na rozprawie

sprawy z powództwa Z. Z.

przeciwko M. Z.

o ustalenie ustania obowiązku alimentacyjnego

oraz z powództwa

M. Z. przeciwko Z. Z.

o podwyższenie alimentów

I. Oba powództwa oddala;

II. Koszty postępowania pomiędzy stronami wzajemnie znosi.

UZASADNIENIE

Do Sądu Rejonowego w Pruszkowie dnia 27 marca 2018 r. wpłynął pozew Z. Z. o ustalenie ustania z dniem 1 stycznia 2010 r. obowiązku alimentacyjnego na rzecz M. Z. orzeczonego wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia (...) w sprawie o sygn. akt VI ACa 436/08 w kwocie 300zł miesięcznie tytułem zaspokojenia usprawiedliwionych potrzeb, płatnych do 10 – tego dnia każdego miesiąca z góry z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w przypadku uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat. Z. Z. wniósł także o zasądzenie od M. Z. na jego rzecz zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów opłaty skarbowej od pełnomocnictwa, opłaty sądowej od pozwu oraz kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu wskazane zostało, iż wyrokiem z dnia (...) r. Sąd Okręgowy w Warszawie w sprawie o sygn. akt XXV C 2275/05 orzekł rozwód pomiędzy M. Z. a Z. Z. z wyłącznej winy męża i zasądził od niego alimenty na rzecz żony w wysokości 500zł miesięcznie. Na skutek apelacji Z. Z. Sąd Apelacyjny w Warszawie wyrokiem z dnia (...) r. zmienił częściowo wyrok Sądu Okręgowego orzekając rozwód (...) i obniżając alimenty na rzecz M. Z. do kwoty 300zł miesięcznie. Z. Z. podkreślił, że od zasądzenia alimentów na rzecz byłej żony minęło niemal 10 lat, a jej sytuacja materialna uległa znacznej poprawie. W ramach sprawy przed Sądem Rejonowym w Pruszkowie w sprawie o podział majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej (sygn. akt I Ns 1014/14) powód ustalił, że M. Z. od (...) r. jest zatrudniona na czas nieokreślony w (...) z siedzibą w W. i uzyskuje dochód w wysokości co najmniej 2.517 zł brutto miesięcznie. W sprawie natomiast o sygn. akt III RC 445/04 Sąd Rejonowy w Pruszkowie ustalił,

że pracując „na czarno” jako sprzątaczką M. Z. zarabia ok. 1.000zł miesięcznie. Była małżonka miała manipulować ustaleniami faktycznymi w zależności od potrzeb danego postępowania. M. Z. nie sprawuje pieczy nad pełnoletnimi już dziećmi. Co więcej nie pozostaje w niedostatku, lecz dysponując nadwyżką finansową dokonuje modernizacji wspólnej nieruchomości, zakupu nowego sprzętu i deklaruje możliwość spłaty Z. Z. po podziale majątku wspólnego. Strona powodowa zażądała ustalenia ustania obowiązku alimentacyjnego z datą wsteczną od dnia 1 stycznia 2010 r., gdyż pozwana w roku 2010 osiągnęła roczny dochód na poziomie 41.708,98, w 2011 r. 56.287,64zł, w 2012 r. 49.489,65zł, a w 2013 r. 45.967,51zł, co oznacza, że sytuacja finansowa byłej małżonki nie wskazywała na niedostatek. (k.4-12)

Do Sądu Rejonowego w Pruszkowie dnia 6 grudnia 2018 r. wpłynęła odpowiedź na pozew M. Z., która wniosła o oddalenie powództwa w całości. Jednocześnie wniosła ona powództwo przeciwko Z. Z. o podwyższenie alimentów do kwoty 600zł miesięcznie, płatnych do 10 – tego dnia każdego miesiąca do rąk M. Z. wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie uchybienia płatności którejkolwiek z rat, od dnia wniesienia powództwa wzajemnego oraz o zasądzenie od Z. Z. zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych. W uzasadnieniu wskazane zostało, że sytuacja finansowa M. Z. nie uległa polepszeniu. Nie pracuje ona już w (...), lecz w (...) i otrzymuje wynagrodzenie w wysokości 2.100zł miesięcznie. Umowa o pracę zawarta została na czas określony do dnia (...) r. Do dnia (...) r. była zarejestrowana jako osoba bezrobotna. W okresie od (...) do (...) r. przebywała na zasiłku chorobowym, który wynosił 1.045,12zł. M. Z. nie posiada znacznych oszczędności, a nadwyżka finansowa wystąpiła u niej tylko w jednym roku podatkowym. W razie konieczności spłaty Z. Z. w związku z podziałem majątku w wspólnego jej rodzina zobowiązała się pomóc, gdyż M. Z. nie posiada innych nieruchomości, w których mogłaby zamieszkać, a stan zdrowia nie pozwala jej na podjęcie dodatkowego zatrudnienia. Obecnie uzyskiwane dochody nie pozwalają jej na samodzielne utrzymanie. M. Z. choruje na (...). Z powodu (...) w latach 2015-2016 przebywała przez kilkanaście miesięcy na zasiłku chorobowym i świadczeniu rehabilitacyjnym. Swoje miesięczne koszty utrzymania M. Z. ustaliła na kwotę 2.600zł i składają się na nią: żywność 550zł, odzież 150zł, kosmetyki 60zł, środki chemiczne 50zł, telefon 50zł, Internet 40zł, media 800zł, leczenie i leki 400zł, dojazd do pracy 500zł. Nie jest w stanie samodzielnie zaspokoić swoich usprawiedliwionych potrzeb. Z. Z. mieszka i pracuje w (...), posiada duże możliwości zarobkowe i majątkowe. Jest on właścicielem dwóch nieruchomości: jednej w (...) i drugiej na (...). Orzeczenie ustania obowiązku alimentacyjnego z datą wsteczną od 2010 r. jest niedopuszczalne i sprzeczne z zasadami współżycia społecznego. (k.97-101)

Dnia 24 maja 2019 r. do Sądu Rejonowego w Pruszkowie wpłynęła odpowiedź na pozew o podwyższenie alimentów Z. Z.. Wniósł on o oddalenie powództwa w całości wskazując, że M. Z. nie wskazała zmiany stosunków uzasadniających roszczenie. Przedstawione przez byłą żonę zestawienie kosztów jej utrzymania zostało zawyżone i nieudokumentowane. Zeznania podatkowe M. Z. wskazują raczej na poprawę jej sytuacji majątkowej w stosunku do tej z daty orzekania przez Sąd Apelacyjny o wysokości alimentów. W latach 2010-2015 dysponowała ona kwotą przewyższającą wysokość jej kosztów utrzymania. Osiągane przez M. Z. dochody i posiadanie tytułu prawnego do nieruchomości świadczy o tym, że nie pozostaje ona w niedostatku. W ocenie Z. Z. koszty opłat za media zostały przeszacowane i powinny miesięcznie wynosić 300zł, a nie 800zł. Podwyższenie alimentów i dalsze utrzymywanie obowiązku alimentacyjnego są w tym przypadku sprzeczne z zasadami współżycia społecznego. (k.126-130)

Na rozprawie dnia 5 września 2019 r. poprzedzającej wydanie wyroku pełnomocnik Z. Z. poparł powództwo główne, wniósł o oddalenie powództwa o podwyższenie alimentów i o zasądzenie od M. Z. kosztów na rzecz Z. Z.. Pełnomocnik M. Z. wniósł o oddalenie powództwa głównego i poparł powództwo o podwyższenie alimentów. (k.166v, nagranie k.167)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

M. Z. i Z. Z. byli małżeństwem. Posiadają dwoje dzieci: K. Z. (1) urodzonego (...) i K. Z. (2) urodzoną (...). Związek małżeński zawarty w dniu (...) r. przez M. Z. i Z. Z. został rozwiązany przez rozwód wyrokiem Sądu Okręgowego z dnia (...) r. (sygn. akt XXV C 2275/05) zmienionym częściowo przez wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia (...) r. (sygn. akt VI ACa 436/08). Rozwód związku małżeńskiego orzeczony został (...). Na Z. Z. nałożony został obowiązek alimentacyjny względem M. Z. w wysokości 300zł miesięcznie. Sąd Okręgowy orzekł także o alimentach od Z. Z.

względem wspólnych dzieci małżonków, (...). Sąd Apelacyjny uchylił rozstrzygnięcia dotyczące K. Z. (1) z powodu osiągnięcia przez niego pełnoletności.

W Sądzie Rejonowym w Pruszkowie w sprawie o sygn. akt I Ns 1014/14 toczy się postępowanie o podział majątku wspólnego byłych małżonków.

W dacie orzekania rozwodu M. Z. miała (...)lata. Od 2002 r. mieszka w B. w domu wybudowanym przez byłych małżonków. Do końca 2007 r. uzyskiwała wynagrodzenie w wysokości 1.500zł jako (...) oraz była zatrudniona w (...), potem jak twierdziła nie miała pracy i pracowała „na czarno” za 1000 zł. miesięcznie. Wspierała finansowo córkę do (...) syna do 2013r.

W wyniku awantury i rękoczynów, do których doszło w dniu (...) r., Z. Z. wyprowadził się z domu a następnie wyjechał do (...) Na M. Z. spoczął ciężar wychowania dzieci i utrzymania rodziny. Spłacała wówczas pożyczkę zaciągniętą w zakładzie pracy, której miesięczna rata wynosiła 288zł. i inne zobowiązania. M. Z. nie wystarczało środków na pokrycie bieżących potrzeb. Musiała dzieciom zapewnić opiekę i jej sytuacja finansowa była ciężka, znajdowała się w niedostatku. Aby pokryć potrzeby rodziny chwytła się prac (...).

W latach 1998 – 2014 M. Z. zatrudniona była jako (...)i (...) w (...) W 2014 r. otrzymywała średnie wynagrodzenie netto w wysokości 2.2021,62zł. W 2015 i 216r. przebywała na świadczeniu rehabilitacyjnym przez 10 miesięcy. Od dnia (...)r. M. Z. zatrudniona była w oparciu o umowę o pracę na czas określony do dnia(...) r. w (...) i uzyskiwała miesięczne wynagrodzenie netto w średniej wysokości 2.372zł. Umowa została rozwiązana z dniem (...) r. Przez cały ten czas zarobiła brutto 26471,27 zł. M. Z. w trakcie wszystkich lat zatrudnienia dość często przebywała na zwolnieniach lekarskich. W okresie od (...) do (...) r. przebywała na zasiłku chorobowym, który wynosił 1.045,12zł. Jak wynika z zeznań podatkowych M. Z. osiągnęła w 2010 r. dochód brutto w wysokości 41.708,98zł, w 2011 r. 56.287,64zł, w 2012 r. 49.489,65zł, w 2013 r. 45.967,51zł, w 2014 r. 42.714,16, w 2015 r. 76.772,79 zł, w 2016 r. 28.117,50zł, w 2017 r. 24.576,20zł oraz w 2018 r. dochód brutto 23.663,26zł.

Obecnie M. Z. ma (...)lata. Mieszka sama nadal w domu w B.. Syn K. Z. (1) wyjechał do (...), córka K. Z. (2) wyszła za mąż. Od dnia (...) r. zarejestrowana jest w urzędzie pracy jako bezrobotna. Pobiera zasiłek w wysokości 600zł., z uwagi na (...)ma problemy z utrzymaniem pracy. Od czasu rozstania ze Z. Z. rodzina pomaga jej finansowo. M. Z. cierpi na wiele schorzeń, między innymi (...). Przyjmuje leki (...)i (...). Pomaga jej rodzina. Brakuje jej środków do życia.

Najbardziej uciążliwe są dla niej nawroty (...)utrudniające jej chociaż nie uniemożliwiające kontynuowanie pracy. Ponadto przeszła operację (...)i (...). Przyjmuje leki (...)i (...). Z tego powodu kilkakrotnie rozwiązywała z pracodawcą umowę za porozumieniem stron. Mimo to wyraża ona chęć ponownego podjęcia pracy zarobkowej.

Miesięczny koszt utrzymania M. Z. na minimalnym poziomie wynosi ok. 2300zł i składają się na niego: wyżywienie 550zł, odzież 150zł, kosmetyki 60zł, środki czystości 50zł, telefon 50zł, Internet 40zł, opłaty za media 800zł, leczenie w tym leki 400zł. Koszt biletu miesięcznego w wysokości ok.180zł.

Z. Z. w dacie orzekania rozwodu miał (...)lat. We (...) r. przeprowadził się do (...). Sąd Apelacyjny ustalił wówczas możliwości zarobkowe Z. Z. jako niemałe jako osoby posiadającej znaczne doświadczenie zawodowe, tak zwanej „złotej raczki” w (...)na co najmniej 4500-5000zł. Już wtedy posiadał on oprócz wykształcenia (...)ogromne doświadczenie w(...). Początkowo nie znał języka i spotykał się z trudnościami i na rynku pracy.

Obecnie Z. Z. ma (...)lata i mieszka z drugą żoną, I. M., w L.. Swój dochód określa jako stabilny, około £ 1500 netto . Jest (...), ale wykonuje również inne prace (...). Nie ma nikogo na utrzymaniu. Posiada zakupiony na kredyt dom w (...) o wartości £350000 i jest współwłaścicielem z byłą żoną nieruchomości w B.. Spłaca również kredyt zaciągnięty na zakup samochodu. Ma powodzenie na rynku pracy. Od roku 2010 utrzymywał tylko córkę. K. Z. (1), syn stron, przeprowadził się do (...), pomieszkuje z ojcem od 2012r. lecz wynajmuje on też pokój w L. ze względu na pracę.

Z. Z. zatrudniony jest od (...) w (...), od stycznia do czerwca 2019 r. otrzymywał średni dochód netto w wysokości £979 miesięcznie, a także została mu wypłacona dywidenda za rok 2018/2019 w wysokości £4059. W roku podatkowym 2018/2019 zarobił £ 11850. Obecnie miesięczny dochód netto Z. Z. jest na poziomie £1.500. Pracuje 5 dni w tygodniu po 8 godzin Z wynagrodzenia pokrywa on bieżące opłaty związane z utrzymanie, oraz spłaca raty kredytu hipotecznego i samochodowego. Obecna żona Z. Z. również uzyskuje miesięczny dochód w wysokości ok. £1.500.

Sąd ustalił powyższy stan faktyczny w oparciu o następujące dowody:

wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia (...) r. w sprawie o sygn. akt XXV C 2275/05 wraz z uzasadnieniem (k.16-17 i k. 45-5- akt III RC 445/04), wyrok Sądu Rejonowego w Pruszkowie z dnia (...) r. w sprawie o sygn. akt III RC 445/04 (k.18-20), pismo w sprawie o sygn. akt I Ns 1014/14 (k.21-26), zaznania podatkowe za lata 2010-2013 (k.27-35), zaświadczenie (...) (k.36, 50), świadectwo pracy załącznikami (k.51-54), zaznania podatkowe za lata 2014-2015 (k.60-61), zestawienie dochodów M. Z. 2010-2017 (k.65), przesłuchanie Z. Z. (k.70, nagranie k. 71), zaświadczenie (k.102), przekaz pocztowy (k.103), zaświadczenie lekarskie (k.104, 146), dokumentacja lekarska (k.105-112), protokół z przesłuchania świadka K. Z. (1) (k.119), zaświadczenie (...) (k.138-139), zaświadczenie Urzędu Pracy (...) (k.143), zaświadczenie Naczelnika Urzędu Skarbowego (...) (144), zaświadczenie (...) (k.145), wyliczenie podatku dochodowego 2018-2019 Z. Z. (k.150-151), wyrok Sądu Apelacyjnego z dnia (...) r. w sprawie o sygn. akt VI ACa 436/08 z uzasadnieniem (k.156-162), przesłuchanie strony Z. Z. (k.165-165v, nagranie k.167), przesłuchanie strony M. Z. (k.165v-166, nagranie k. 167).

W zakresie stanu poprzedniego Sąd posiłkował się ustaleniami Sądu Apelacyjnego z dnia (...) r. w sprawie o sygn. akt VI ACa 436/08 – treść uzasadnienia.

Ustalenia Sądu znajdują uzasadnienie w przeprowadzonych dowodach, które zostały powołane przy ustalaniu podstawy faktycznej w niniejszej sprawie. Należy także wskazać, iż niektóre z pism zostały złożone w kserokopiach, to jednak nic nie wskazuje na to, by ich treść nie odzwierciedlała wiernie treści dokumentów oryginalnych. Ich prawdziwości nie kwestionowała także strona przeciwna.

Przesłuchanie stron było niespójne w zakresie możliwości zarobkowych i majątkowych M. Z., kosztów jej utrzymania oraz płacenia alimentów przez Z. Z. na rzecz byłej małżonki i wspólnych dzieci.

Świadek K. Z. (1) potwierdził, że otrzymywał od ojca alimenty w kwocie 1000zł i część z nich przekazywał matce. Co do sytuacji zarobkowej i majątkowej M. Z. nie był w stanie się wypowiedzieć, gdyż ich kontakt od 2013 r. jest utrudniony. Zeznania świadka Sąd uznał za wiarygodne.

Sąd zważył, co następuje:

Ocenę roszczeń należy rozpocząć od wskazania, iż stosownie do treści przepisu art. 60 § 1 kro małżonek rozwiedziony, który nie został uznany za wyłącznie winnego rozkładu pożycia i który znajduje się w niedostatku, może żądać od drugiego małżonka rozwiedzionego dostarczania środków utrzymania w zakresie odpowiadającym usprawiedliwionym potrzebom uprawnionego oraz możliwościom zarobkowym i majątkowym zobowiązanego.

Zgodnie z treścią art. 60 § 3 zd. 1 kro obowiązek dostarczania środków utrzymania małżonkowi rozwiedzionemu wygasa w razie zawarcia przez tego małżonka nowego małżeństwa.

Stosownie do treści art. 138 kro w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Zmiana stosunków może prowadzić do uchylecia obowiązku alimentacyjnego. Powyższy przepis ma zastosowanie również w przypadkach alimentów zasądzonych między małżonkami.

Dla oceny zasadności roszczenia powoda należało zatem ustalić, czy w okresie będącym przedmiotem zainteresowania w sprawie niniejszej, tj. od daty orzekania w sprawie o rozwód nastąpiła taka zmiana stosunków, która pozwalałaby

na uwzględnienie powództwa. Sąd również winien ustalić hipotetycznie, jak wyglądałaby sytuacja pozwanej, gdyby małżonkowie żyli w zgodnym związku.

O uchyleniu obowiązku alimentacyjnego decyduje formalne wykazanie, że w sytuacji uprawnionego do alimentów byłego małżonka nastąpiła od daty ustalenia obowiązku alimentacyjnego taka zmiana, która powoduje, że nie istnieje już istotne pogorszenie jego sytuacji materialnej w porównaniu z hipotetyczną sytuacją, która istniałaby gdyby to małżeństwo nadal funkcjonowało. W rozpatrywanej sprawie zdaniem Sądu tak nie jest. Wysokość aktualnych dochodów nie wpływa na sytuację pozwanej w taki sposób, aby można było stwierdzić, iż jej sytuacja materialna jest jakoś zbliżona do tej, w której znajdowałaby się gdyby związek małżeński był kontynuowany. Alimenty od powoda w ocenie Sądu niewątpliwie pozwalają M. Z. na zaspokajanie jej usprawiedliwionych potrzeb. Jednocześnie dalsze utrzymywanie obowiązku alimentacyjnego Z. Z. wobec byłej żony w żadnej mierze nie jest sprzeczne z zasadami współżycia społecznego i nie powoduje u powoda żadnego uszczerbku.

Od czasu rozwodu ze Z. Z. M. Z. nie weszła w nowy związek małżeński. Następnie, jeśli chodzi o możliwości zarobkowe M. Z. nie są one wyższe o tych, jakie posiadała w dacie orzekania w sprawie o rozwód. Cierpi ona wiele schorzeń, głównie na (...), która co jakiś czas utrudnia jej kontynuowanie zarobkowania. Sytuacja zawodowa M. Z. jest zatem niestabilna, a koszty utrzymania domu oraz koszty leczenia musi ponosić samodzielnie. M. Z. przez wszystkie lata z trudem osiągała dochody pozwalające jej i dzieciom na co najwyżej skromne życie, jedynie w 2015r. osiągnęła większy dochód zwiększonym nakładem sił aby zabezpieczyć potrzeby także i córki. przebywa obecnie na zasiłku dla bezrobotnych, lecz wyraża chęć podjęcia nowej pracy. Rozwiązanie umów o pracę za porozumieniem stron z wieloma pracodawcami świadczy o tym, że nie jest pożądanym pracownikiem na rynku pracy. Dla porównania możliwości zarobkowe Z. Z. są wciąż na wysokim poziomie, wyższym nawet niż poprzednio a zasądzona kwota 300zł alimentów na rzecz byłej małżonki nie jest w żaden sposób wygórowana i nie spowoduje u niego żadnego uszczerbku.

Do uwzględnienia powództwa o podwyższenie alimentów na rzecz pozwanej (powódki wzajemnej) konieczna była ocena, czy w jej sytuacji, w zakresie usprawiedliwionych potrzeb zaszły tego rodzaju istotne zmiany, które uprawniałyby do dokonania zwiększenia alimentów należnych jej od byłego męża.

W sprawie zostało bezspornie ustalone, iż w przedmiotowym okresie nie nastąpił wzrost potrzeb pozwanej. Sąd oddalił powództwo o podwyższenie alimentów, albowiem w ocenie Sądu nie ma żadnych podstaw ku temu. Stan zdrowia M. Z. nie uległ pogorszeniu od czasu orzekania o wysokości alimentów, nie zmieniły także jej możliwości zarobkowe. Choć na przestrzeni kilku lat koszty życia wzrosły, to M. Z. mieszka teraz sama w nieruchomości wspólnej i nie ma na utrzymaniu dzieci. Nie spłaca także zobowiązań. A pracować może, albowiem nie przedstawiła dokumentu na poparcie tezy, że jest niezdolna do pracy.

M. Z. znajduje się nadal w niedostatku, biorąc pod uwagę jej dochody i wydatki nie jest w stanie własnymi siłami zaspokoić swoich potrzeb na podstawowym poziomie. Sąd uznał, iż brak jest podstaw do uchylenia obowiązku alimentacyjnego, jak również brak jest podstaw do podwyższenia tego obowiązku.

Na zakończenie należy także podkreślić, że żądanie ustalenia ustania obowiązku alimentacyjnego z datą wsteczną za 8 lat sprzeciwia się zasadom współżycia społecznego wobec wysokości zarobków pozwanej, jej sytuacji życiowej i zdrowotnej ale głównie istniejącego w razie uwzględnienia takiego roszczenia zagrożenia jej stabilności finansowej.

Wobec powyższego Sąd oddalił oba powództwa na podstawie art. 138 kro i art. 60 § 1 kro.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 100 kpc.

Z uwagi na powyższe Sąd orzekł jak w sentencji.